

Dosarul nr. 2rac-415/18

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: I. Movilă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu)

Î N C H E I E R E

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva Societății pe Acțiuni „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” cu privire la rambursarea sprijinului financiar,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și s-a menținut hotărârea din 13 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2017 Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” cu privire la rambursarea sprijinului financiar.

În motivarea acțiunii s-a indicat că în cadrul implementării componentei E „Compensații pentru susținerea vânzărilor” conform Acordului încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Banca Mondială privind finanțarea adițională a proiectului „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P), au fost alocate 12 000 000 dolari SUA pentru susținerea financiară a producătorilor de fructe și struguri care au fost afectați de restricțiile impuse de Federația Rusa la export.

A menționat că prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 120 din 17 iunie 2015, a fost aprobat Regulamentul privind modul de acordare a sprijinului financiar producătorilor de fructe și struguri pentru recolta anului 2014.

Astfel, reclamantul a explicat că la 18 august 2015, conform prevederilor Regulamentului prenotat, SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” a depus la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cerere de solicitare a sprijinului financiar în mărime de 273 504 lei, în care a indicat că suprafața de vie pe rod deținută de întreprindere de este 14, 8 ha, de pe care a fost recoltată 264 970 kg de struguri.

La fel, a indicat că la cererea de solicitare a sprijinului financiar au fost anexate declarație pe proprie răspundere din 18 august 2015 și certificatul nr. 695 din 04

august 2015 eliberat de Primăria comunei Sărătenii Vechi, în care a fost indicată aceeași suprafață deținută de vie pe rod de 14,8 ha.

A precizat că, potrivit pct. 2 al Regulamentului menționat, acesta se aplică producătorilor de fructe și struguri, persoane fizice și juridice, care dețin în proprietate și/sau în folosință plantații pomicele de măr și/sau prun, și/sau plantații viticole cu soiuri pentru vin pe rod, ce nu depășesc fiecare 15 ha.

În continuare a relatat că, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a achitat către SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” suma solicitată în mărime de 273 504 lei.

Ulterior, Compania de audit Deloitte Touche („Deloitte”) a fost angajată de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Agricultură (UCIMPA) pentru realizarea de verificări operaționale asupra proceselor definite și implementate de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în vederea gestionării fondurilor aferente Componentelor B2 (Sprijin investițional pentru tehnologiile postrecoltă), C2 (Sprijin financiar și investiții pentru managementul durabil al terenurilor) și F (Compensații pentru susținerea vânzărilor) din cadrul proiectului Agricultura Competitivă în Moldova.

A susținut că potrivit acestui contract, Compania „Deloitte” urma să realizeze o evaluare a proceselor implementate pentru a asigura eficiența și eficacitatea în privința sprijinului investițional pentru tehnologiile post recolta subproiecte care vizează parteneriatele create pentru modernizarea tehnologiilor post recoltă în sectorul horticola în acord cu prevederile manualului de acordare a grantului, sprijinului financiar pentru managementul durabil al terenurilor subproiecte aferente fermierilor pentru investiții în practici și tehnologii pentru conservarea solului în acord cu prevederile manualului de acordare a grantului, precum și acordării compensațiilor pentru susținerea vânzărilor fermierilor afectați.

Reclamantul a arătat că au fost supuse controlului un șir de dosare privind acordarea sprijinului financiar nerambursabil, printre care și dosarul depus de SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi”, unde au fost constatate încălcări ale Regulamentului privind modul de acordare a sprijinului financiar producătorilor de fructe și struguri, aprobat prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 120 din 17 iunie 2015, și anume suprafața de vie deținută de SA „Fabrica de Vinuri” este de 19, 641 ha, dintre care 16 ha este suprafața pe rod, fapt ce contravine prevederilor pct. 2 al Regulamentului, iar recolta medie calculată de echipa „Deloitte” depășește recolta medie per ha conform Manualului operațional, SA „Fabrica de Vinuri” având o recoltă de 17, 9 t/ha struguri.

A mai specificat că, reprezentanții Direcției Inspecției și Control în Teren au efectuat un control post achitare la SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi”, unde au verificat dreptul de posesie și deținere a suprafeței plantată cu viță de vie care este pe rod și care conform adeverinței nr.214 din 21 martie 2017 eliberată de Primăria comunei Sărătenii Vechi este deținută de către întreprindere și potrivit dărilor de seamă funciare anuale pe parcursul anilor 2013-2016, suprafața de 16 ha plantată cu vie aparține societății și a rămas neschimbată.

În rezultat a semnalat că, SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” a acționat în mod ilicit, prezentând date denaturate în scopul obținerii nejustificate a sprijinului financiar din partea statului, ceea ce în opinia reclamantului generează necesitatea restituirii din partea pârâtului a sumei recepționate în mărime de 273 504 lei.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza art. 514, 1389, 1398 Cod civil.

A solicitat încasarea din contul SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a sprijinului financiar acordat în mărime de 273 504 lei.

Prin hotărârea din 13 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 2 martie 2018 și 6 iunie 2018, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat apel împotriva hotărârii din 13 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și s-a menținut hotărârea din 13 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” a beneficiat în mod întemeiat de sprijinul financiar acordat, având în vedere că din conținutul materialului probator s-a dovedit că suprafața deținută de viță de vie nu depășește 15 ha conform Regulamentului privind modul de acordare a sprijinului financiar producătorilor de fructe și struguri pentru recolta anului 2014.

În consecință, judecând apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 14 august 2018 Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A relevat că, atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au dat apreciere obiectivă probelor administrate, ignorând faptul că SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” a prezentat date denaturate în scopul obținerii nejustificate a sprijinului financiar.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 21 iunie 2018.

Astfel, recursul declarat la 14 august 2018, este în termen.

Prin referința din 29 septembrie 2018, SA „Fabrica de Vinuri din Sărătenii Vechi” a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță

inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva